

Afrika'ko ipuin/alegiak

Piztien errian

Ez iñoz alboratu zarren aolkuak. Oneik asko dakie. Eta onein aolkuak alboratzeak

ekarri daitez ondoren txarrak, alegi edo ipuin onetan agertzen dira

Untxi edo "koneku" batek, atzeko anakak luzatuz esan eban:

-Gure bizitzea bai ba-dala ganorabakoa!

Azagari edo lukitxuak erantzun eutsen:

-Bai. Zenbat urte igaro diran eta baso-baltz onetan ez dago barririk!

Gero leoitxuak egin eban berba:

-Eta nire aitak, lo-aurrean, aspertu egiten nau bere aldiko edestiakaz! Siketa aundiak ziranean, izardia emon bear izaten zan janariak aurkitzeko eta gaur, orain eguzkia eta orain euria, gabiltz eta dana jatorku berez. Zuek gazteok ez dakizue nekatuta egotea zer dan be!

Untxiak erantzun eban:

-Ez uste izan olako berbak zure aitarenak bakarrik diranik, guri be auxe esaten dausku:

-Seme-alabatxuok! dirua aurreratu egizue eta asko dagon onetan gorde gitxi egongo denerako!

Olako lagunak ezin geintekoz bizi!

Beleak entzun eban ori zugatzetik eta karrazkatu eban:

-Itzi daiguzan emen gure zarrak negarrez eta goazen gazteena izango dan lurralde batera!

Lukitxuak esan eutsen:

-Orreik bai zentzunezko berbak! Gure gaztaroa ez dogu galdu bear!

Guztiak alkartu eta joan egin ziran pozik. Erguzkia oztendu zanean, laurak geratu ziran leiza baten jateko.

Lukitxuak esan eban:

-Ekarri dau iñok jatekorik?

Beleak erantzun eban:

-Au bai gure zori txarra! Aiztu egin jaku! Baiña zuek ez estutu, neuk artuko dot ardura ori.

Gerotxuago etorri zan belea pikua utsik ebala eta esan eban:

-Benetako zori txarra gurea! Baiña entzun dot mendi onein ostan aran emonkor bat dagoa-la.

Laurak gosekillik, bidea artu eben barriro eta leoitxuak esan eutsen:

-Gure zarrak agirika egiten euskuen, baiña jaten emon be bai.

Guztiak isillik zirala, bide luzea egin eben. Eguzkia agertu zan mendi-gaiñean, gero beste aldean oztendu zan eta laurak aspertuta eta gosez jarraitu eben



-Ementxe geratuko gara- agindu eban leoiak. Guztiak etxundu eta lo egin eben.

Gaberdian izartu zan lukitxua eta esan eban:

-Au da gosea,au! Eta alboan egoan beleari esan eutsen:

-Zuk sartu gozuz arrisku onetara.

Eta beste bagerik, luma ta guzti jan eban. Eta goizean besteai itaundu eutsen:

-Non dago belea? Eta lukitxuak,lotsa bagerik esan eban:

-Etoi alako orrek iges egingo eban.

Irugarren egunaren illuntzean, untxiak ez eban jarraitu gura eta leoiak esan eutsen:

-Benetan diñotzut! Gazteen arana ur dago!

Geratu gaitzezan ba-esan eban lukitxuak untxia jateko poza-gaz ezpanak miazkatzen ebazala.

Urrengo goizean ez ziran agiri leoia ta lukia baiño:

-Non ete dago untxia-esan eban leoiak.

-Ziur-ziur, bart ez eban jarraitu gura eta beleari jazoa jazoko jakon.

Eta, bi baiño ez ziran lagunak, barriro bidea artu eben alkarri zintzotasunaren ziña eginda. Une baten leoiak esan eban:

-Lukito! Zu bizkor zabiltz, nekatu bagerik!

-Ai ene,Leoi lagun! Gu lukiok zalak eta sendoak gara!

-Ba nire susmoa da zeuk jan dozuzala belea ta untxia!

-Ba-daukazu burutasun bakoitxik!- esan eban lukiak.

-Lau egun goaz bidez eta leioa nazen au goseak iten nago eta zu luki errukari ori sendo! Edo goseak ilgo nau edo...

Lukia tximurtu egin zan baiña gairiñean somau eban leoiaren oiña eta onek agokaldi bitan jan eban.

Menditxua igaro ebenean basobaltzeko buru zan leoia eldu zan belea ikusia zan aran emonkorrera.

-Ez dot ondo egin geratzen jaten lagun ona ilteagaz. Emen biontzat lekua egoan pozik bizi izateko. Negar-malkoak zikatzen egoala, eiztarien berbea entzun eban leoiak:

-Au bai pizti ederra! Arrapau daigun narrua zulatu bagerik.

Leioak ikaraz ingurura begiratu eban, baiña berandu zan! Azta-makilleak bere samea zulatu eban eta il egin eban.

Mendiak baiño arago,untxiaren,belearen,lukiaren eta leoiaren guraso zarrak bertso au atera eben:

Bizimodu ohea nai dauanak
daukona galduko dau;
itxas-ontzia beeratu
eta itxaspean ondatu

† OLAZAR'tar Martin'ek
Eta itxasoan maituko dau

